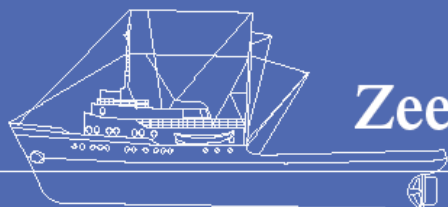

50 jaar Elbe; Op 24 februari 2009 beleefde onze zeesleper haar gouden jubileum. Net als een halve eeuw daarvoor, was op het achterdek een groot aantal betrokkenen aanwezig om dit belangrijke moment in het bestaan van de Elbe te vieren. Destijds was het de heer Viëtor die namens L. Smit & Co. 's Internationale Sleepdienst kapitein Poot een behouden vaart en goede stationsdienst toewenste. Nu waren vrijwilligers, burgemeester en wethouders van Maassluis met bestuursleden van de stichting aanwezig op hetzelfde achterdek. Met trots presenterden we nu de eerste sectie van de nieuwe verschansing. Bovendien onthulde burgemeester Karssen een schitterend model van de Elbe. Een waardig begin van ons jubileumjaar!

Hans Hoffmann, voorzitter

Dankzij een genereuze donatie van de Mondriaan Stichting kunnen we nu een aanvang maken met de restauratie van de verschansing. Onze aanpak is gericht op het terugbrengen van de oorspronkelijke staat van het schip. Dat betekent dat de verschansing over een lengte van twintig meter aan stuurboord- en bakboordzijde wordt teruggebouwd met een passend 'potdeksel' (de bovenrand), scepters, loospoorten en niet in de laatste plaats de geklonken verbinding, geheel zoals het schip op 24 februari 1959 in dienst werd gesteld. De Mondriaan Stichting motiveert haar bijdrage dan ook door te stellen dat er sprake is van "een gedegen restauratieproject".

24 februari 1959 - 24 februari 2009

De geschiedenis herhaalde zich op dinsdag 24 februari, exact 50 jaar na het in dienst stellen van de Elbe. Net als een halve eeuw geleden stond in ons draaiboek "10.00 - 10.30 uur gasten komen aan boord". Niet alleen verzamelden de genodigden zich wederom op het achterdek, ook de loodskotter Rigel was op de achtergrond aanwezig. Het tegenwoordige zeekadettenschip past geheel in het tijdsbeeld dat de Elbe weergeeft. Na voorzitter Hans Hoffmann sprak vrijwilliger Arie Poot, zoon van de eerste kapitein van de zeesleper, de aanwezigen op zijn eigen wijze toe, beginnend met de toepasselijke woorden "Vrienden van de Elbe..."

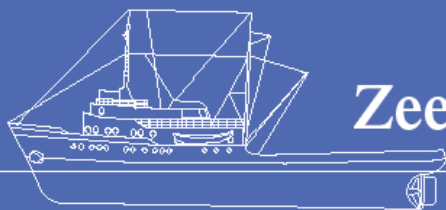
Daarna was de eer aan museumhavenwethouder Scheerstra om met onze mannen het eerste gedeelte van de nieuwe verschansing te plaatsen. Met bouten en moeren werd het geheel aan elkaar verbonden om een passend geheel te vormen. Wanneer de verschansing op aan beide zijden compleet is, gaan de klinkers aan de slag om met ruim 1000 authentieke klinkna-

gels de constructie te voltooien. Radio Rijnmond, SBS6 Hart van Nederland en de regionale omroep WOS deden verslag van de gebeurtenissen. De Mondriaan Stichting, Vermeulen Fasteners en Keppel Verolme maken de restauratie door RC Staal met de vrijwilligers van de Elbe mogelijk.

Burgemeester Karssen van Maassluis feliciteerde de aanwezigen daarna met het gouden jubileum van de Elbe. Hij sprak de wens uit om het opnieuw in de vaart brengen als kroon op zijn burgemeesterschap van Maassluis te mogen meemaken. MTS Europroducts uit Maassluis had het mogelijk gemaakt om een toepasselijk kado voor het jarige schip aan te schaffen. Een schitterend model van de Elbe werd door de burgemeester met assistentie van de cultuurwethouder onthuld, een zeer fraai geschenk dat met enthousiasme en bewondering werd ontvangen. Het gemeentebestuur van Maassluis trakteerde de Elbe bemanning tot slot op gebak dat door meesterbakker Koos Holtkamp was versierd.

Dinsdag 24 februari 1959, de dag die gepland stond voor de officiële proeftocht en overdracht van de Elbe, was 's ochtends evenwel - tot ieders verrassing en opluchting - de mist als bij toverslag door een feestelijk zonnetje weggevaagd. Om 10u00 kwam de loods aan boord ("met portofoon om ons te leiden indien het [alsnog] dicht zou vallen van de mist gedurende de officiële proefvaart"). Een half uurtje later waren alle genodigden aan boord en om 10u45 ontmeerde de nieuwe sleepboot van de kade en koerste vervolgens de Waterweg af naar zee. Om 12u10 passeerde zij het Noorderhoofd (NRW). Ze voer naar de loodsboot om de loods af te zetten. Daarna kruiste ze heen en weer ter hoogte van de Indusboei. De marconisten J.H. de Nijs en R.F. Ottevanger zochten radioverbinding met de sleepboot Barentsz-Zee van de rederij, die vroeg in de ochtend met een grote drijvende kraan vanuit IJmuiden een sleepreis naar Maracaibo had aangevangen. Dit transport verscheen ook op de radar van de Elbe, en enige tijd later zagen de genodigden de Barentsz-Zee met haar sleep 'in het echt' aan de gezichtseinder opdoemen. Toen Elbe en Barentsz-Zee elkaar genaderd waren, voer de Elbe enige tijd met het transport op en brachten de genodigden ook een groet aan de drie runners op de drijvende kraan, een log gevaarte met een hoge opbouw. Bij het afscheid wisselden de twee sleepboten luide fluitsignalen.

Om 14u30 kwam de Elbe ten anker onder de Zuidwal van het Noorderhoofd. Er volgden op het achterdek enige toespraken tot de verzamelde gasten. Allereerst sprak ir. W. van Beelen van de bouwwerf. Hij zei er een eer in te stellen de door zijn bedrijf gebouwde sleepboot aan de rederij te mogen overdragen. Voorts bedankte hij de rederijdirectie voor de onlangs ontvangen opdracht tot nieuwbouw van de zeesleepboot Mississippi. Tot slot van zijn feestrede richtte de heer Van Beelen het woord tot een van de oudste werfmedewerkers, de heer Den Oudsten. "U hebt een mensenleeftijd, 52 jaar, aan de sleepboten gewerkt en weet zowat elk schroefje en boutje te vinden," complimenteerde hij. Op dat moment mengde, tot groot vermaak van alle aanwezigen, de Barentsz-Zee zich in

de ceremonie, via de luidspreker van de versterkerinstallatie die abusievelijk nog steeds bij stond. De heer Van Beelen werd het zwijgen opgelegd, totdat de Barentsz-Zee haar onverwachte maritieme mededelingen had afgerond met de standaardfrase "over en stoppen maar". Nadat de werfdirecteur zijn toespraak had afgemaakt, volgde het feestelijke wederwoord van rederijzijde, gesproken door mr. W.F.P.C. Viëtor. Hij was van mening dat de Elbe eigenlijk geen introductie behoefde, aangezien haar zuster, de Clyde, in de twee jaren van haar bestaan reeds algemene bekendheid op de wereldzeeën had gekregen. Een speciaal woord van welkom en waardering sprak hij in het Engels tot de internationale gasten van de proeftocht. "I express the hope that this unit will prove to be an ambassador for goodwill, not only in the towage, but also in the salvage field." De heer Viëtor complimenteerde de Elbe-gezagvoerder, kapitein A. Poot, met het nieuwe schip. Hij wenste hem en zijn bemanning een behouden vaart en goede stationsdienst toe. In antwoord daarop sprak kapitein Poot zijn directie en de gasten toe, zeggende te hopen dat het schip de sleepdienst veel succes zou brengen.

Daarna nam de Rotterdamse rederij L. Smit & Co's Internationale Sleepdienst - door middel van de traditionele ceremonie van de vlaggenwisseling - de nieuwe Elbe over van de Kinderdijkse bouwwerf J. & K. Smit's Scheepswerven N.V.

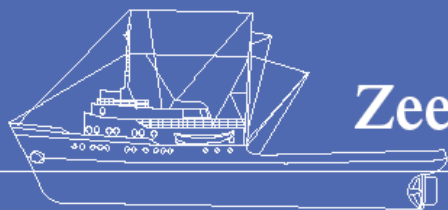
Dit was het begin van de zeventien jaar durende dienst die de motorzeesleepboot Elbe zou verrichten voor het Rotterdamse internationale zeesleepvaartbedrijf.

Na de feestelijke formaliteiten op zee ging de Elbe om 15u30 ankerop, waarna zij volgens de geleidemerken over de Waterweg naar Rotterdam voer. Om 16u45 meerde het schip af aan de Parkkade en om 17u30 waren de genodigden van boord. De Elbe ontmeerde vervolgens weer van de Parkkade en voer volgens de geleidemerken naar Maassluis, waar zij een uurtje later afmeerde in de haven van Maassluis aan de kade, met behulp van twee havensleepboten. De laatste aantekening voor die dag in het scheepsjournaal luidde: "Wacht van de wal en gedurende de nacht helder bandende dekverlichting."

Kapitein Arie Poot spreekt op het achterdek van de net overgedragen Elbe de aanwezigen toe.

Restauratiewerk

De Elbe knapt zienderogen op. In de machinekamer zijn met vereende krachten in een paar weken tijd de smeerolietanks van diverse verflagen ontdaan. De afsluiters zijn overhaald

en al weer prachtig opgeknapt aan boord gebracht.

Ook het pneumecator toestel is weer opnieuw in originele staat gemonteerd. Het bijzondere leidingpaneel geeft met ingenieuze

niveaumetingen de vulstand van de diverse tanks weer. In de tanks, verdeeld over het schip zijn peil-, vul- en spuijpijpen vervangen waarmee de tanks weer voor gebruik zijn gereed gemaakt.

Ook het hoofdschakelbord, de meterkast van het schip, wordt verder en verder gevuld met bedrading van diverse systemen. Om de juiste wijze van functioneren te kunnen monitoren bevat het schakelbord een dozijn meters met diverse aanwijzingen. Ook nieuwe meters moesten geplaatst worden, maar in

de originele staat van het 'hoofdbord' zou dat geen fraai geheel vormen. De oplossing werd gevonden bij de firma Van Putten en zoon, die gespecialiseerd is in het maken van meters en wijzerplaten. Op vakkundige wijze zijn nieuwe 'oude' wijzerplaten

gemaakt, geheel zoals de oude NIEAF paneelmeters zijn vormgegeven, maar met moderne mechanieken. Het resultaat is een uiterlijk compleet authentiek meterpaneel waarmee de machinekamer nu op veilige en historisch verantwoorde manier bediend kan worden. De gemoffelde panelen werden kosteloos gespoten door Autoschadebedrijf van der Heiden.

Sponsoring

Aluchemie heeft begin januari de hele bemanning van werkkleding voorzien. Alle bemanningsleden lopen van nu af aan in een duidig oranje, met dank aan de overburen langs de Oude Maas! De firma Amco, sponsor van het eerste uur, zorgt telkens opnieuw dat de compressoren blijven draaien, reduceerventielen vervangen kunnen worden en naaldhamers blijven rammelen. Interlas zorgt daarbij weer voor de laselectrodes, Avanti voor werkhandschoenen en Airproducts voor gas

en zuurstof. Kortom, het werk kan mede dankzij deze fantastische sponsors onverminderd voort blijven gaan, waarvoor onze hartelijke dank!

In de diverse hutten is goed te zien hoe in verschillende stadia de opbouw van het interieur plaatsvindt. Na het conserveren van de scheepshuid wordt deze geïsoleerd om koudeoverdracht en condensvorming achter de betimmering te voorkomen. Als het diverse leidingwerk en bekabeling definitief zijn aangebracht en goedgekeurd, kan het afmonteren van de betimmering plaatsvinden.

De geschrapte en geplamuurde platen zijn aan de wal voorbereid en mogen nog een laatste behandeling ondergaan voordat zij definitief worden afgewerkt. Op die manier is in de kokshut op het hoofddek fase III al doorlopen. De wasplaats voor de officieren naast de kokshut is eveneens hersteld en van verflagen ontdaan. Zodra hier het leidingwerk is afgemonteerd en de afvoeren naar de afvalwaterinstallatie zijn aangesloten, kunnen ook de verfrillers weer hun meters maken.

Bemanningslid Ab Verweel werd in december van het vorig jaar gehuldigd bij de uitreiking van de Maassluise vrijwilligersprijs voor zijn tomeloze vrijwillige inzet. Niet alleen op zout water heeft Ab zijn sporen verdiend, hij staat ook nog eens bekend als Maassluis' enige en beste ijsmeester op de natuurijsbaan!